

Vegetace a biotopy Evropy

11. Střední Evropa

Verze 26. 9. 2020

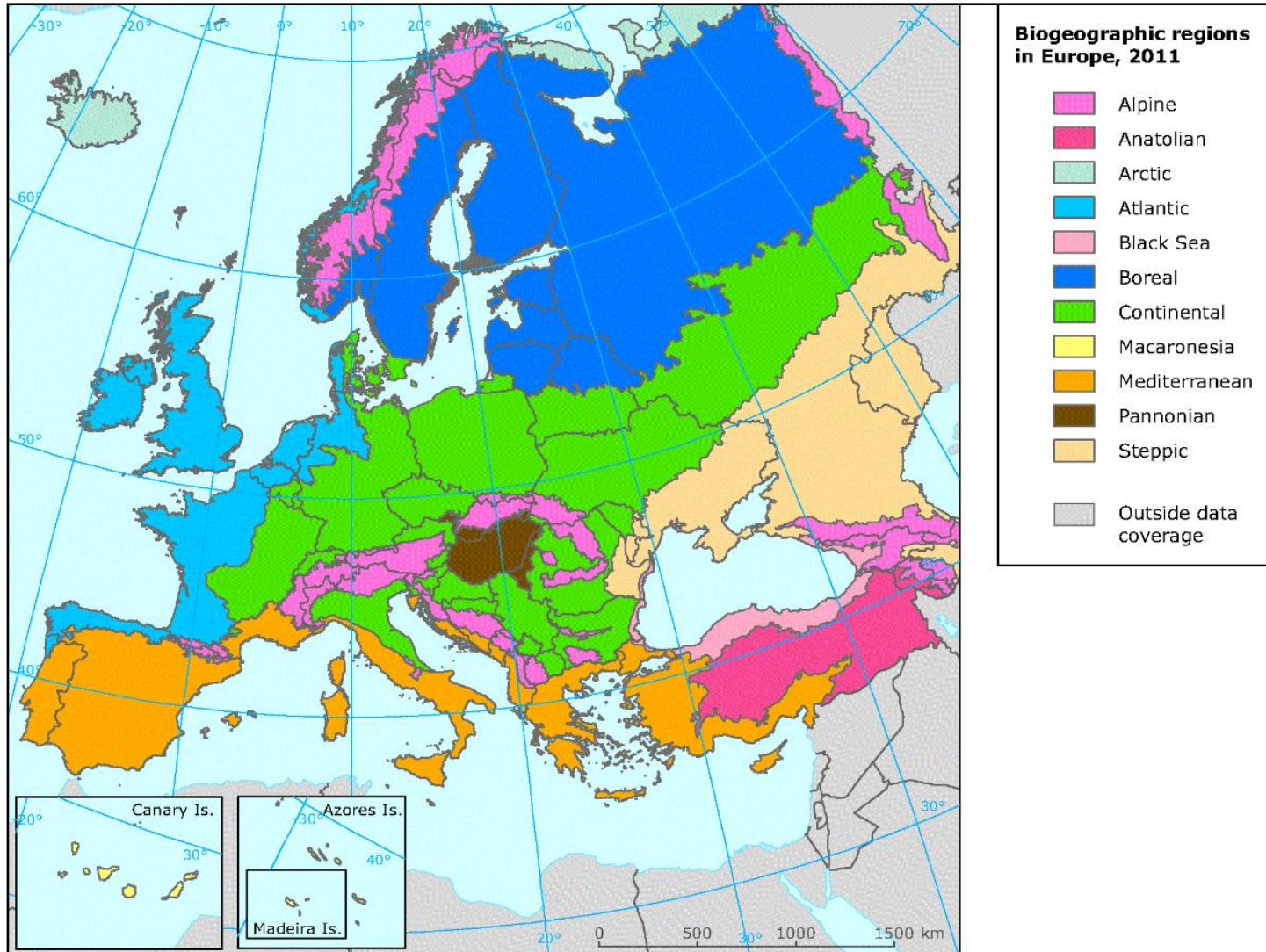

Přednáší: Milan Chytrý
Ústav botaniky a zoologie
Přírodovědecká fakulta
Masarykovy univerzity, Brno

Vymezení střední Evropy

Biogeografické regiony Evropy

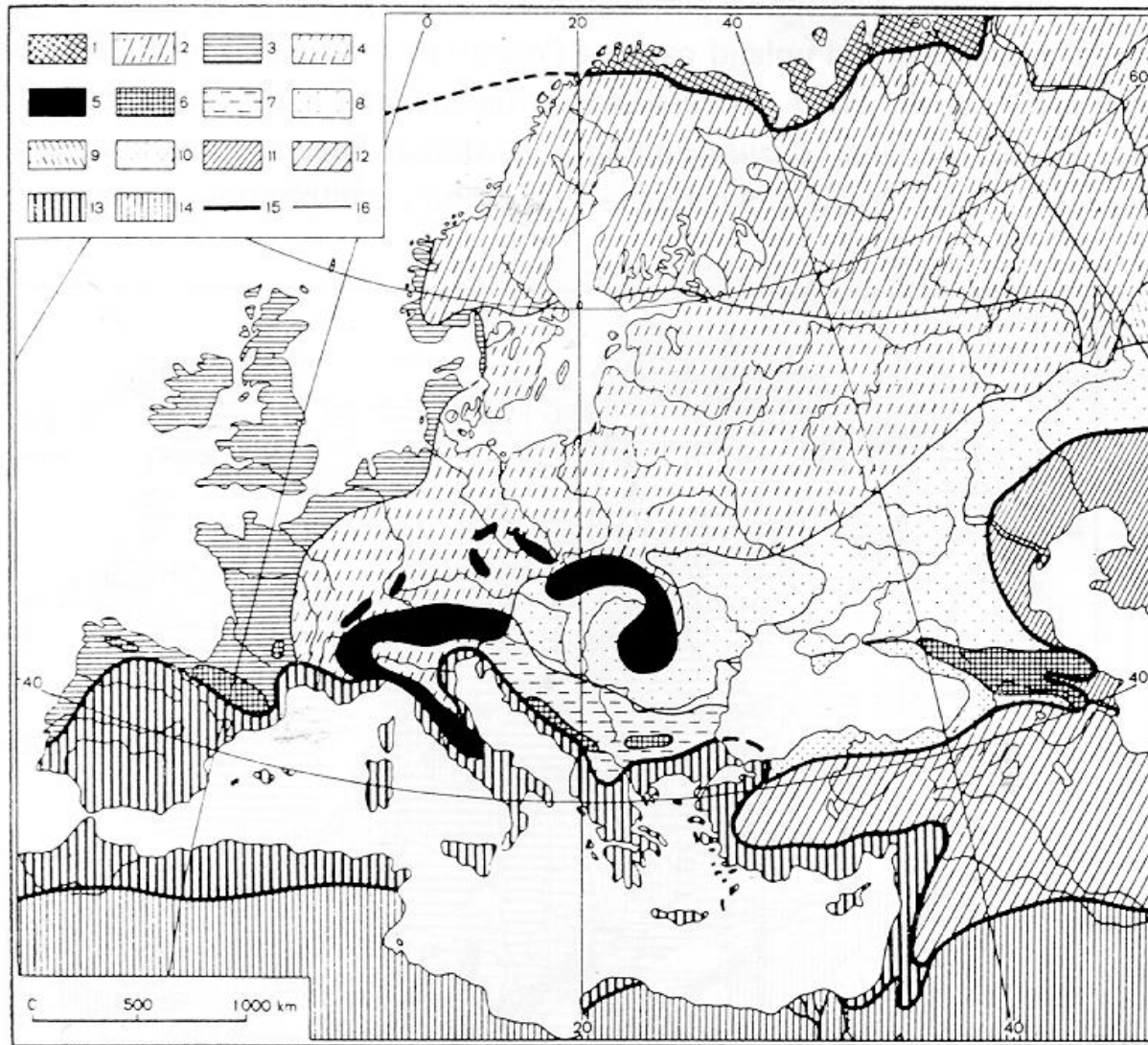
(European Environment Agency 2011)

Vymezení střední Evropy

Vegetačně-geografické oblasti Evropy

(Medwecka-Kornaś 1977)

Areály středoevropských dřevin užší středoevropské areály

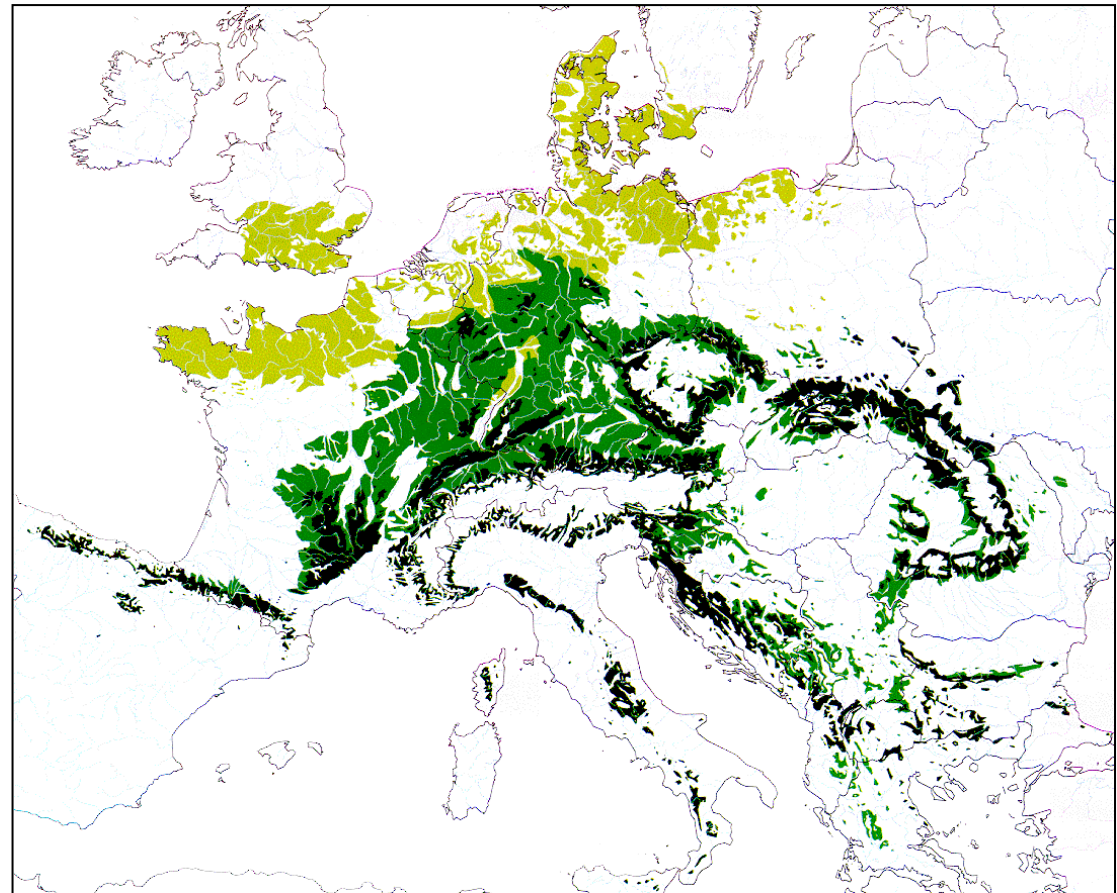
Fagus sylvatica

Caudullo et al. 2017, *Data in Brief*

Bučiny

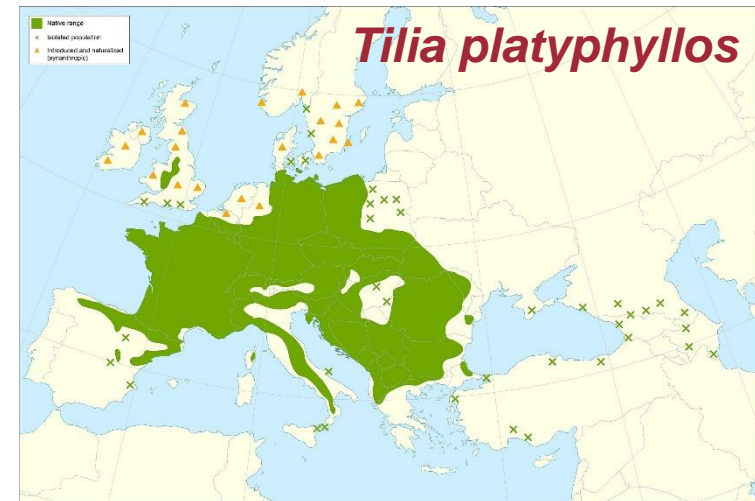
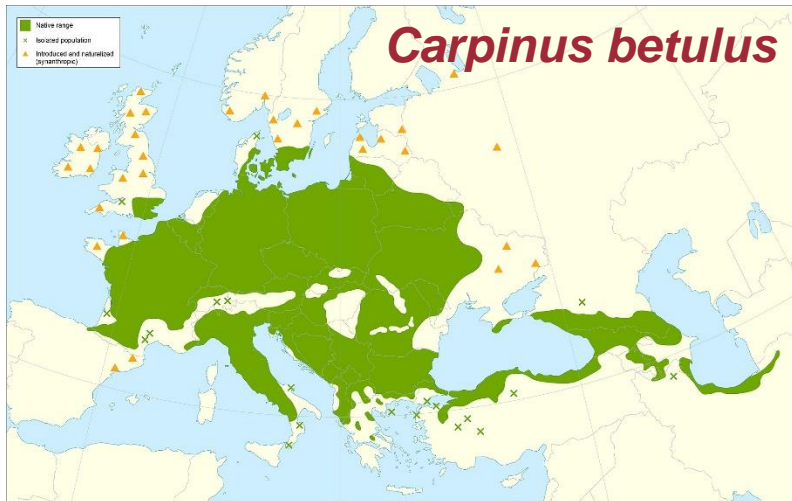
nížinné, submontánní, montánní

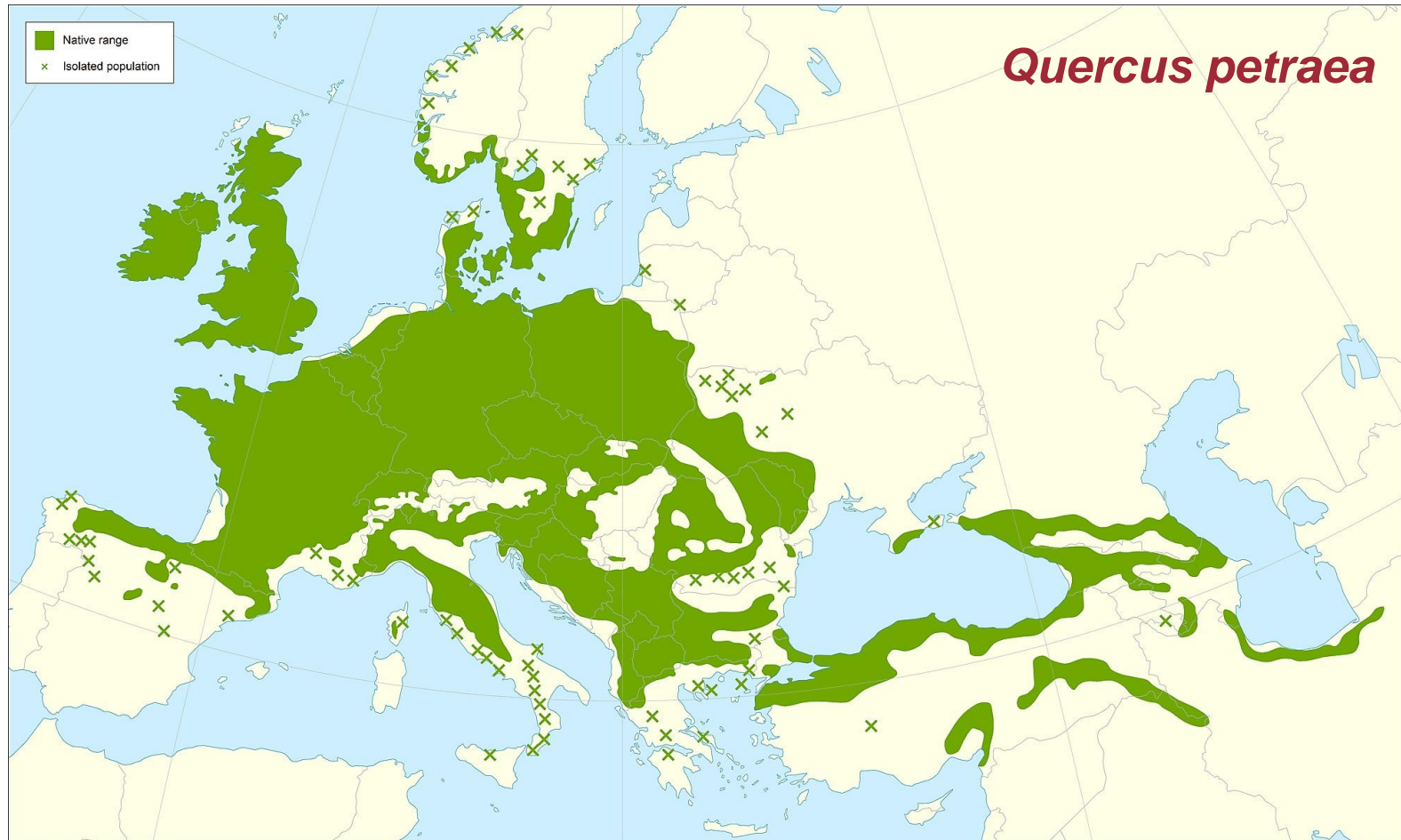
Bohn et al. 1999

Vymezení střední Evropy

Areály středoevropských dřevin užší středoevropské areály

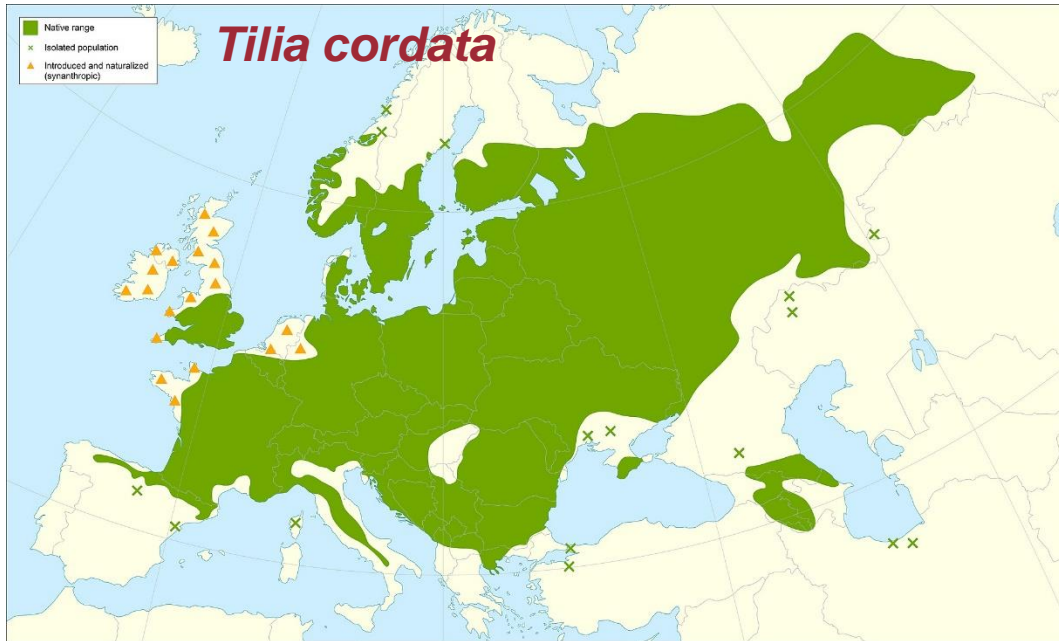

Areály středoevropských dřevin subatlantské středoevropské areály

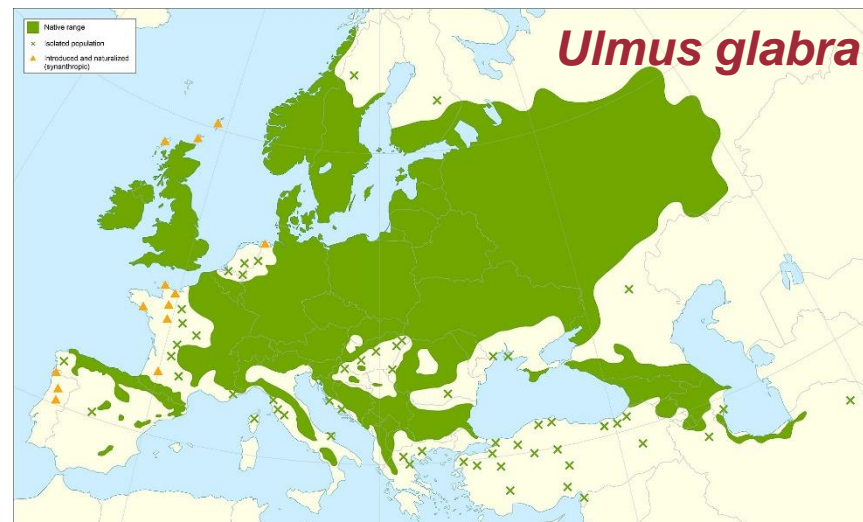
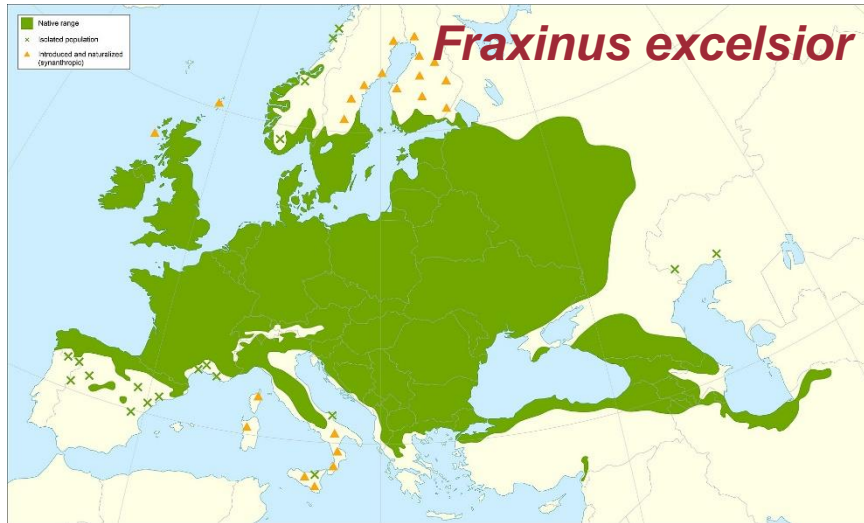
Vymezení střední Evropy

Areály středoevropských dřevin subkontinentální středoevropské areály

Vymezení střední Evropy

Areály středoevropských dřevin široké středoevropské areály

Hercynská středohoří

Hercynská středohoří

Geologie

- převládají žuly a kyselé metamorfity

Submontánní stupeň (do 500 m)

- dubohabřiny, bučiny, acidofilní a teplomilné doubravy

Montánní stupeň (500-1100 m)

- bučiny až smrko-jedlo-bučiny (*Luzulo-Fagion*, *Fagion sylvaticae*)

Supramontánní stupeň (1100-1300 m)

- druhově chudé acidofilní smrčiny se *Sorbus aucuparia* (*Piceion excelsae*)

Subalpínský stupeň (1300-1500 m)

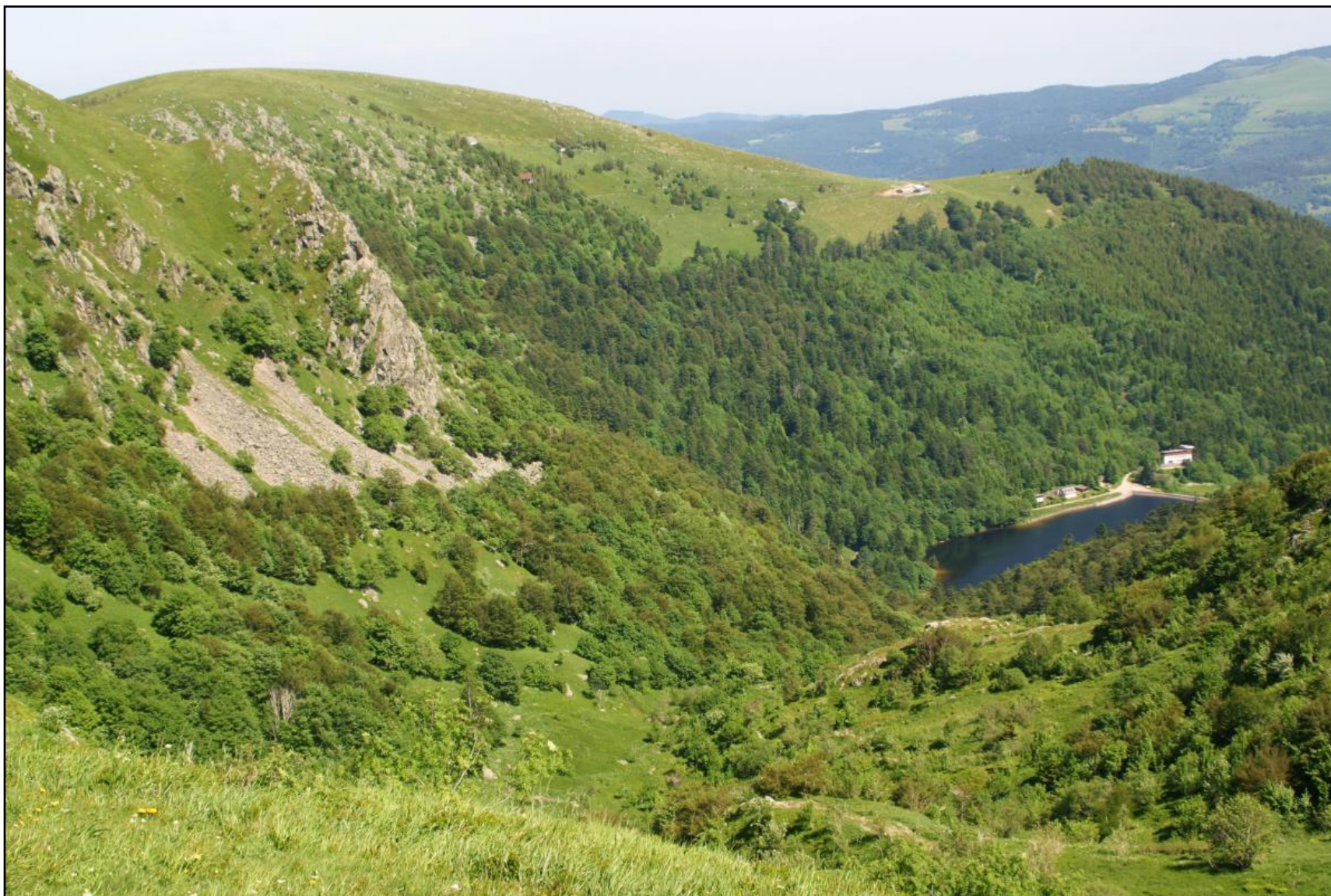
- druhově chudá kosodřevina s *Pinus mugo* (*Pinion mugo*)
- vegetační komplexy karů

Alpínský stupeň (nad 1500 m)

- vyvinut jen místy a nesouvisle
- acidofilní trávníky (*Nardion strictae*, *Juncion trifidi*, *Nardo-Caricion bigelowii*)

Hercynská středohoří

Pestrá vegetace karů

Vápencová pohoří

Jura, Schwäbische Alb, Fränkische Alb

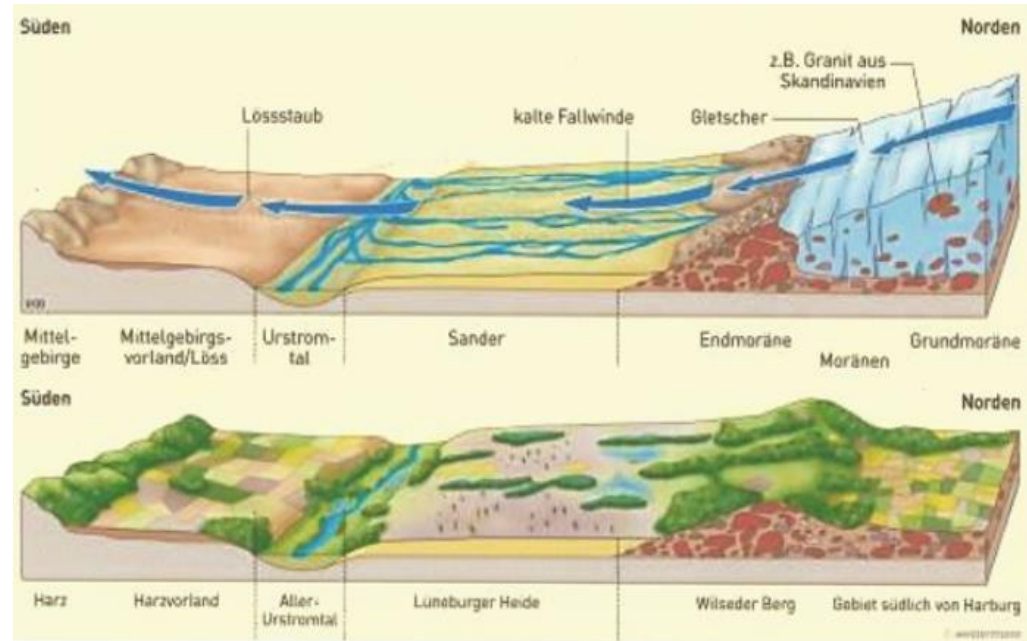
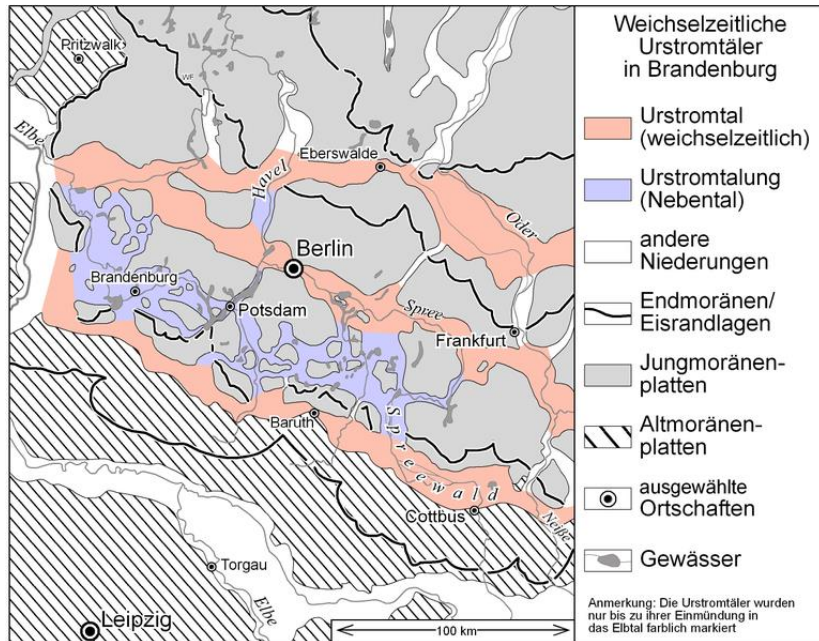
Migrační cesta bazilních teplomilných druhů

Friddingen, Schwäbische Alb, jihozápadní Německo

Vliv zalednění na geomorfologii nížin

- morény protažené ve směru ZSZ–VJV kolem bývalých čel kontinentálního zalednění
- pod morénami jsou stará říční údolí lemovaná pásy písků na severu a spraší na jihu
- na morénách a písčinách oligotrofní vegetace (bory, vřesoviště, pastviny)
- na spraši eutrofní vegetace (háje, louky, orná půda)

Nížiny severní části střední Evropy

Mezofilní lesy, na západě bučiny s atlantskými druhy

Nížiny severní části střední Evropy

Mezofilní lesy, na východě se smrkem a bez buku

Nížiny severní části střední Evropy

Bory na chudých píscích

Nížiny severní části střední Evropy

Mokřadní olšiny

Nížiny severní části střední Evropy

Nížinná kontinentální rašeliniště

Sphagnion medii

Jeziro Moszne, Poleski Park Narodowy, východní Polsko

Vegetace baltských přímořských dun

Wojterski 1964,
sec. Ellenberg 1996

embryonální
duny

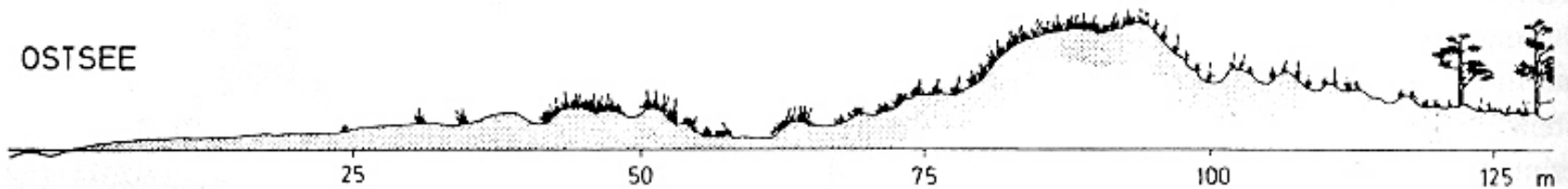
*Elymo - Ammophilietum
honkenyetosum*

bílé duny

festucetosum arenariae

šedé duny

mit
Pinus

Jüngere Kieferndüne

Empetro - Pinetum pyroletosum

Kiefern-Birkenbruch

*Vacc ulig. - Pinet.
ericetos. tetr.*

Älterer Dünen-Kiefernwald

*Emp. - Pin. ericetos.
tetr. lici s*

Moorrand

mit
*Myrica
gale*

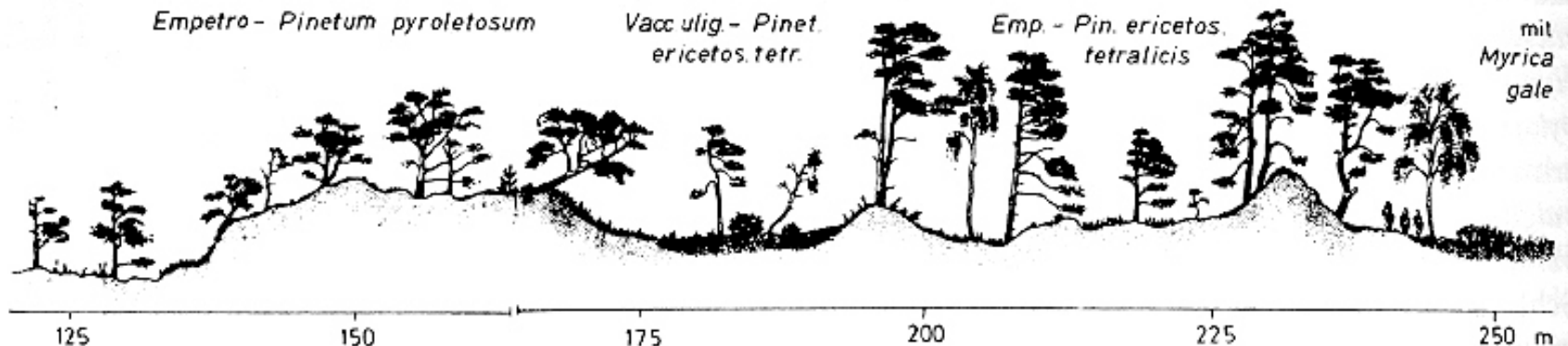

Abb. 385. Transekt durch eine Dünenserie mit Krähenbeer-Kiefernwäldern am polnischen Ostseestrand. Nach WOJTERSKI (1964), etwas verändert.

Im Vergleich zu den Nordseedünen (Abb. 376) sind die Dünenrasen artenärmer und weniger mannigfaltig. Die Kiefer leitet sehr bald eine Bewaldung ein, die subkontinentalen Charakter

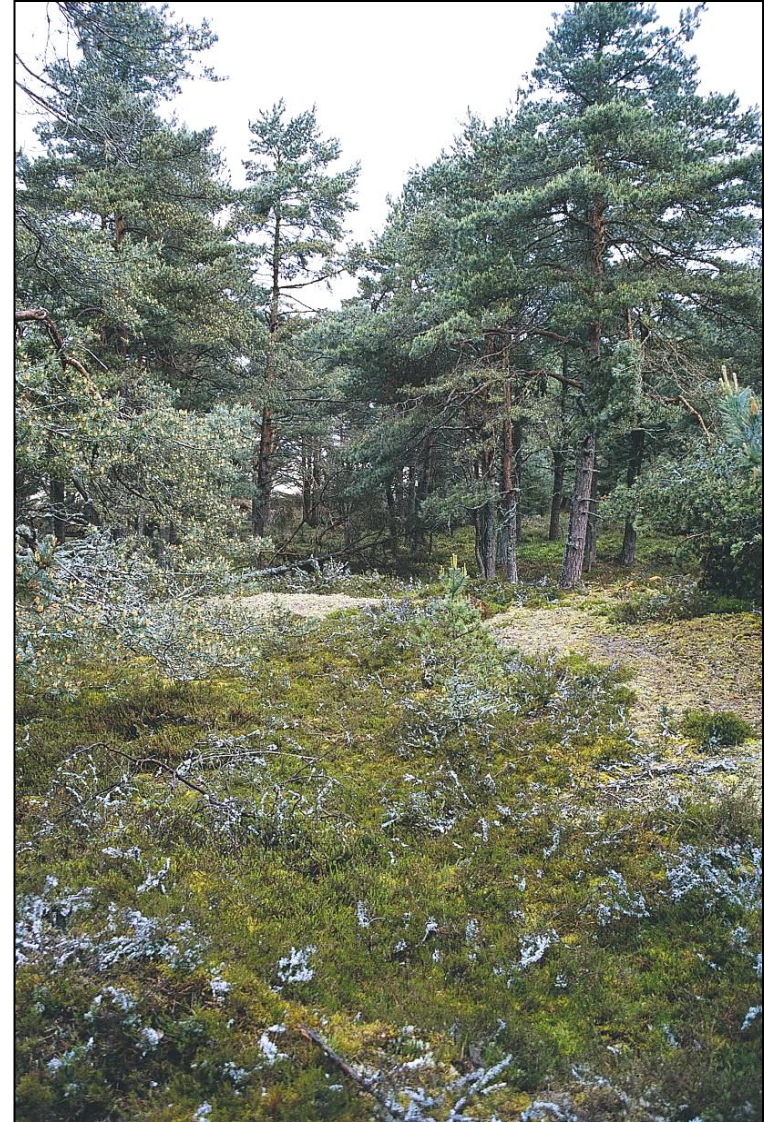
hat. In Küstennähe spielen aber noch ozeanische Arten (wie *Erica tetralix* und *Myrica gale*) eine überraschend große Rolle. Auch *Calluna* und *Vaccinium*-Arten sind in diesen lichten Kiefernwäldern häufig. Aus der Zerstörung ähnlicher Dünenwälder gingen die hohen Wanderdünen der Kurischen Nehrung und der Łeba-Nehrung hervor (s. Abb. 386).

Vegetace baltských přímořských dun

Corynephorion canescentis
(nelesní šedé duny)

Dicrano-Pinion
(zalesněné šedé duny)

Náhradní vegetace střední Evropy

Arrhenatherion elatioris: Mezické půdy dobře zásobené živinami, louky

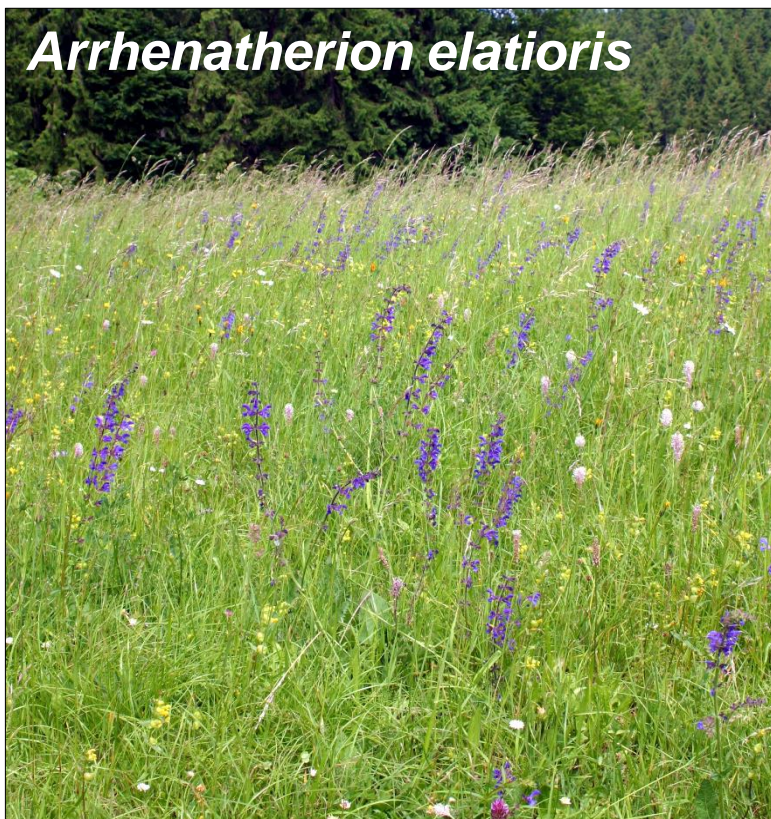
Calthion palustris: Dlouhodobě vlhké půdy dobře zásobené živinami, louky

Deschampsion cespitosae: Zaplavované nivy velkých řek, louky

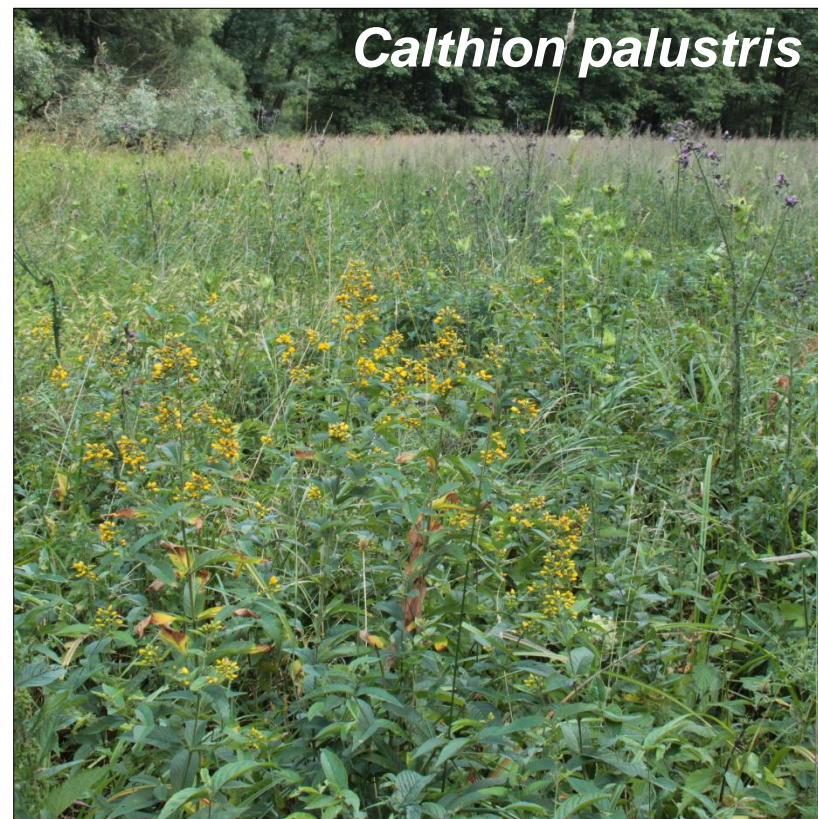
Molinion caeruleae: Střídavě vlhké půdy chudé živinami, louky

Cynosurion cristati: Mezické půdy dobře zásobené živinami, pastviny

Violion caninae: Kyselé půdy chudé živinami, pastviny

Fridingen, Schwäbische Alb, Německo

Krasonice, Česká republika

Náhradní vegetace střední Evropy

Suché trávníky

- Extrazonální výskyty v údolí Rýna, v okolí Hale, severních a středních Čechách, na dolní Odře, Kujavsku a v JV Polsku
- *Festucion valesiaca*, (*Meso*)*Bromion erecti* (západ), *Cirsio-Brachypodium pinnati* (východ)

